

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

SSN Tadeusz Żyznowski

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko Komornikowi sądowemu Rewiru IV przy Sądzie Rejonowym w [...]

i Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu

z udziałem interwenientów ubocznych po stronie powodowej A. S.

i J. S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 stycznia 2007 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 lipca 2006 r.,

oddala zażalenie i nie obciąża powódki kosztami postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 27 lipca 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie powódki na postanowienie tego Sądu z dnia 31 maja 2006 r. odrzucające skargę kasacyjną powódki z dnia 14 kwietnia 2006 r. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 14 lutego 2006 r. Przyczyną odrzucenia zażalenia było nieuiszczenie przy jego wnoszeniu opłaty podstawowej w kwocie 30 zł. przez pełnomocnika powódki zwolnionej od kosztów sądowych postanowieniem z dnia 6 czerwca 2006 r. Jako podstawę odrzucenia zażalenia Sąd Apelacyjny wskazał art. 130² § 3 k.p.c. w zw. z art. 14 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej - „u.k.s.c. z 2005 r.”).

W zażaleniu na powyższe postanowienie pełnomocnik powódki zarzucił naruszenia art. 130² § 3 k.p.c. przez przyjęcie, że opłata podstawowa w rozumieniu art. 11 i art. 14 ust. 1 i 2 u.k.s.c z 2005 r. stanowi opłatę stałą w rozumieniu art. 130² § 3 k.p.c., naruszenie art. 149 ust.1 u.k.s.c. z 2005 r. przez zastosowanie do zażalenia przepisów tej ustawy zamiast przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2002 r., Nr 9, poz. 88 ze zm.) oraz naruszenie art. 6 ust.1 Konwencji z 4 listopada 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności przez dokonanie sprzecznej z tym przepisem wykładni prawa w zakresie obowiązków procesowych powódki i pozbawienie jej w ten sposób prawa do rzetelnego procesu. Wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia. W odpowiedzi na zażalenie Prokuratoria Generalna zastępująca pozwaną Skarb Państwa wniosła o jego oddalenie i zasądzenie na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z dniem 2 marca 2006 r. weszła w życie nowa ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, która zmieniła w tym zakresie także przepisy kodeksu postępowania cywilnego, wprowadzając między innymi uregulowania art. 130² k.p.c., w tym przewidziany w paragrafie trzecim tego przepisu obowiązek sądu odrzucenia bez wezwania o uiszczenie opłaty sądowej

środków odwoławczych, w tym zażalenia, wniesionych przez adwokata lub radcę prawnego, podlegających opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Ocena zarzutów zażalenia wymaga przede wszystkim rozważenia, czy powyższy przepis oraz przepisy u.k.s.c z 2005 r. mają zastosowanie do odrzuconego zażalenia, czy też powinno się stosować do niego przepisy u.k.s.c. z 1967 r. oraz przepisy k.p.c. również w dawnym brzmieniu. Kwestię tę reguluje art. 149 u.k.s.c. z 2005 r. stanowiący, że w sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych. Oznacza to, a contrario, że od chwili zakończenia postępowania w danej instancji, stosuje się przepisy nowej ustawy. Z uwagi na to, że obecnie skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego orzeczenia (art. 398¹ § 1 k.p.c.), nie ulega wątpliwości, że wydanie wyroku przez sąd drugiej instancji kończy postępowanie w tej instancji. Do postępowania toczącego się po wydaniu wyroku przez sąd drugiej instancji stosuje się zatem już przepisy nowej u.k.s.c. z 2005 r. także w sprawach wszczętych przed dniem jej wejścia w życie. Odnosi się to również do przepisów dotyczących kosztów sądowych, zawartych w k.p.c., które od tej chwili stosuje się w brzmieniu i numeracji nadanej ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z 2005 r. Z tych względów słusznie Sąd Apelacyjny zastosował w rozpoznawanej sprawie nowe przepisy o kosztach sądowych i przepisy k.p.c. w nowym brzmieniu do zażalenia złożonego w postępowaniu kasacyjnym wszczętym wniesieniem skargi kasacyjnej w dniu 14 kwietnia 2006 r., a więc już po wejściu w życie przepisów u.k.s.c. z 2005 r. Zarzut naruszenia art. 149 ust. 1 tej ustawy jest więc nieuzasadniony.

Nieuzasadnione są także zarzuty naruszenia pozostałych przepisów. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 2 u.k.s.c z 2005 r. zażalenie należy do pism podlegających opłacie sądowej. Strona zwolniona od kosztów sądowych przez sąd ma obowiązek, stosownie do art. 14 ust. 2 w związku z art. 100 ust. 2 ustawy, uiścić opłatę podstawową, której wysokość jest stała i wynosi 30 zł. (art. 14 ust. 3 u.k.s.c.). Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 30 maja 2006 r. I CZ 23/06 i z dnia 2 czerwca 2006 r. II UZ 14/06 oraz w uchwale z dnia

21 listopada 2006 r. III CZP 109/06 (nie publ.) opłata podstawowa określona w art. 14 ust. 3 u.k.s.c z 2005 r. jest opłatą w wysokości stałej w rozumieniu art. 130² § 3 k.p.c. Oznacza to, że wniesienie przez adwokata lub radcę prawnego strony zwolnionej od kosztów sądowych środka odwoławczego (tu zażalenia) bez uiszczenia opłaty podstawowej, skutkuje odrzuceniem tego środka wprost, bez wzywania o uiszczenie tej opłaty (porównaj postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2006 r. V CSK 325/06 nie publ.). Prawidłowo zatem Sąd Apelacyjny odrzucił zaskarżonym postanowieniem nieopłacone tą opłatą zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej. Odrzucenie zażalenia nie było wynikiem sprzecznej z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności wykładni powyższych przepisów dokonanej przez Sąd Apelacyjny, lecz ich niewłaściwej wykładni i zastosowania przez zawodowego pełnomocnika powódki. Zarzut naruszenia przez Sąd powyższego przepisu jest więc także nieuzasadniony.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. a na podstawie art. 102 w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. nie obciążył powódki kosztami postępowania zażaleniowego z uwagi na jej trudną sytuację materialną.